

2014–2020
 metų Europos
 Sąjungos
 fondų
 investicijų
 veiksmų
 programos 4
 prioriteto
 „Energijos
 efektyvumo ir
 atsinaujinančių
 išteklių
 energijos
 gamybos ir
 naudojimo
 skatinimas“
 04.1.1-LVPA-
 V-108
 priemonės
 „Didelio
 efektyvumo
 kogeneracijos
 skatinimas
 Vilniaus
 mieste“
 projektų
 finansavimo
 sąlygų aprašo
 Nr. 1
 pagrindimo
 2 priedas

**PATIKROS LAPAS DĖL VALSTYBĖS PAGALBOS IR *DE MINIMIS* PAGALBOS BUVIMO
 AR NEBUVIMO**

2016-_____
 (Data)

Priemonės/Projekto numeris	<i>04.1.1-LVPA- V-108</i>
Priemonės/Projekto pavadinimas	<i>„Didelio efektyvumo kogeneracijos skatinimas Vilniaus mieste“</i>
Už priemonę atsakinga ministerija	<i>Energetikos ministerija</i>
Už priemonę atsakinga	<i>Viešoji įstaiga</i>

įgyvendinančioji institucija	<i>Lietuvos verslo paramos agentūra</i>
Pagal priemonę/projektą numatytos remti veiklos	<i>Atsinaujinančių išteklių energijos panaudojimo plėtra efektyviai šilumos ir elektros energijos gamybai kogeneracinėje elektrinėje Vilniuje.</i>
Galimi pareiškėjai/Projekto vykdytojas/Pareiškėjas	<i>UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė.</i>

I. Valstybės pagalbos požymių identifikavimas pagal priemonę/projektą remtinose veiklose¹			
1.	Ar finansavimą tiesiogiai ar netiesiogiai numatoma teikti ūkio subjektams (-ui) ūkinei veiklai vykdyti?	☒ Taip	☐ Ne

Ūkio subjektai – įmonės, jų junginiai (asociacijos, susivienijimai, konsorciškai ir pan.), įstaigos ar organizacijos, ar kiti juridiniai ar fiziniai asmenys, kurie vykdo ar gali vykdyti ūkinę veiklą Lietuvos Respublikoje arba kurių veiksmai daro įtaką ar ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką ūkinei veiklai Lietuvos Respublikoje. Lietuvos Respublikoje viešojo administravimo subjektai laikomi ūkio subjektais, jeigu jie vykdo ūkinę veiklą.

Ūkinė veikla – visokia gamybinė, komercinė, finansinė ar profesinė veikla, susijusi su prekių (paslaugų) pirkimu ar pardavimu, išskyrus, kai fiziniai asmenys prekę (paslaugą) įsigyja asmeniniams ir namų ūkio poreikiams tenkinti.

Vertinimui, ar tam tikra veikla laikytina ūkine veikla, nedaroma įtakos tai, ar šia veikla yra siekiama pelno. Pelno nesiekiantys subjektai laikomi ūkio subjektais, jei jie prekiauja prekėmis (paslaugomis). Ūkine veikla nėra laikoma, kai valstybė veikia „vykdydama valdžios įgaliojimus“ arba kai valstybės sektoriaus subjektai veikia „kaip valdžios institucijos“. Jeigu valstybės sektoriaus subjektas vykdo ūkinę veiklą, kuri gali būti atskirta nuo valdžios įgaliojimų vykdymo, tai subjektas, vykdydamas tą veiklą, veikia kaip ūkio subjektas. O jeigu tos ūkinės veiklos negalima atskirti nuo valdžios įgaliojimų vykdymo, visa to subjekto vykdoma veikla yra su tuo valdžios įgaliojimų vykdymu susijusi veikla, todėl nepatenka į ūkio subjekto sąvokos taikymo sritį. Tokioms veikloms priskiriamų veiklų pavyzdžiai (šis sąrašas nėra baigtinis):

- a) kariuomenė arba policija;
- b) oro navigacijos sauga ir kontrolė;
- c) jūrų eismo kontrolė ir sauga;
- d) kovos su tarša priežiūra;
- e) laisvės atėmimo nuosprendžių organizavimas, finansavimas ir vykdymas;
- f) viešiesiems tikslams naudoti skirtų duomenų rinkimas remiantis teisės aktuose atitinkamiems ūkio subjektams nustatytu įpareigojimu atskleisti tokius duomenis.

Ūkine veikla gali būti nelaikoma dalis veiklų socialinės apsaugos, sveikatos priežiūros, švietimo ir mokslinių tyrimų sektoriuose, kaip apibūdinta Europos Komisijos pranešime dėl valstybės pagalbos sąvokos (angl.

¹ Vertinant valstybės pagalbos kriterijus vadovaujamas Europos Komisijos pranešimu dėl valstybės pagalbos sąvokos ir teismų praktika (angl. Commission Notice on the notion of State aid pursuant to Article 107(1) TFEU, jei taikoma.

Commission Notice on the notion of State aid pursuant to Article 107(1) TFEU). Taip pat ūkine veikla nėra laikoma viešos infrastruktūros objektų, neskirtų ūkinei veiklai vykdyti, statyba. Ypatingas dėmesys turi būti atkreiptas teikiant pagalbą oro uostų infrastruktūrai finansuoti.

Pasirinkimo pagrindimas

2014 m. gegužės 28 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 486 „Dėl Vilniaus ir Kauno miestų centralizuoto šilumos tiekimo ūkio modernizavimo įrengiant vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias kogeneracines elektrines projektų pripažinimo valstybei svarbiais ekonominiais projektais“ (toliau – Nutarimas) pritarta, kad Vilniaus ir Kauno miestų centralizuoto šilumos tiekimo ūkio modernizavimo įrengiant vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias kogeneracines elektrines projektus įgyvendintų „Lietuvos energija“, UAB. Nutarimu nustatyta, kad šiuos projektus „Lietuvos energija“, UAB įgyvendintų įsteigdama projektų įgyvendinimo bendrovę, išlaikant valstybės valdomų bendrovių kontrolę. Įgyvendindama Nutarimo nuostatas, valstybės valdoma energetikos įmonių grupė „Lietuvos energija“, UAB 2015 m. vasario 26 d. įsteigė bendrovę projektų vykdymui Vilniuje. Todėl galimi pareiškėjai pagal šią priemonę yra UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė (Vilniuje projektą vykdydanti bendrovė).

Pastačius kogeneracinę jėgainę Vilniuje, joje bus gaminama elektros energija ir šiluma, kuri bus patiekta į centralizuotus šilumos ir elektros tinklus ir parduodama vartotojams, vadinasi bus vykdoma gamybinė ir komercinė veikla.

2.	Ar finansavimas iš valstybės išteklių ūkio subjektams (-ui) suteiktų/suteikia išskirtinę ekonominę naudą, kurios jie/jis negautų rinkos sąlygomis?	☒ Taip	☐ Ne
----	--	--	-----------------------------

Išskirtinė ekonominė nauda. Vertinama, ar finansavimas ūkio subjektui teikiamas palankesnėmis sąlygomis, nei jis galėtų gauti rinkoje. Pavyzdžiui, negrąžintina subsidija, lengvatinė paskola (su mažesnėmis nei rinkoje palūkanų normomis ar kitomis lengvatinėmis sąlygomis), suteikiama neapmokestinama garantija paskolai arba apmokestinama ne rinkos kaina. Išskirtinė nauda ūkio subjektui gali būti suteikta įvairiais būdais. Nėra skirtumo, kokiais būdais teikiama valstybės pagalba - svarbus jos poveikis. Siekiant nustatyti, ar finansavimas yra valstybės pagalba, yra naudojamas privataus rinkos investuotojo principas. Jei įmonė negautų šių lėšų analogiškais sąlygomis privataus kapitalo rinkose, vadinasi, šių lėšų teikimas gali būti valstybės pagalba. Šiuo atveju būtina nustatyti, ar privatus investuotojas investuotų į šią įmonę tokiomis pat sąlygomis, vertindamas tik potencialią savo investicijų grąžą ir neatsižvelgdamas į regioninius ar socialinius veiksnus. Jei privatus investuotojas neinvestuotų į tokią įmonę, vadinasi, suteiktos lėšos gali būti valstybės pagalba.

Jei numatoma, kad finansavimas bus skiriamas ūkio subjekto sąnaudoms, atsiradusioms dėl viešųjų, arba visuotinės ekonominės svarbos, paslaugų įsipareigojimų² valstybei (savivaldybei), padengti, išskirtinės ekonominės naudos buvimas vertinamas pagal Altmark kriterijus. Ūkio subjektui nėra suteikiama išskirtinė ekonominė nauda, jeigu:

- veikla atitinka visuotinės ekonominės svarbos paslaugų požymius, jos užduotys ir įpareigojimai aiškiai apibrėžti;
- viešųjų paslaugos išlaidų kompensavimo kriterijai objektyvūs, skaidrūs ir nustatyti iš anksto;
- kompensacija neviršija grynujų paslaugos teikimo sąnaudų, įskaitant pagrįstą pelną (t. y. kompensuojama nepermokant); ir
- viešosios paslaugos įsigijamos ir kompensacija skiriama įgyvendinant viešojo pirkimo konkurso procedūrą arba, jei viešasis pirkimas nėra rengiamas, įmonės, kuriai patikėta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, išlaidos kompensuojamos pagal įprastos gerai valdomos įmonės patiriamas išlaidas.

Pasirinkimo pagrindimas

² Plačiau žiūrėti čia: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/overview/public_services_en.html.

Įprastinėmis rinkos sąlygomis UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė galėtų gauti paskolą, už kurią tektų mokėti palūkanas. Įgyvendinant priemonę paminėtam ūkio subjektui ketinama suteikti negrąžinamąją subsidiją, kuri galėtų sudaryti iki 50 proc. bendros projektų vertės, o tai mažintų ūkio subjekto veiklos sąnaudas ir sudarytų išskirtines sąlygas rinkoje.

3.	Ar finansavimą numatoma teikti/teikiamas tam tikroms pasirinktoms prekėms gaminti ar paslaugoms teikti, arba tam tikriems pasirinktiems ūkio subjektams (-ui), t. y. ar finansavimo priemonė yra selektyvus pobūdžio?	☒ Taip	☐ Ne
----	--	--	-----------------------------

Pasirinktinis finansavimo priemonės taikymas (selektyvumas). Pasirinktinai taikomos finansavimo priemonės - tai priemonės, kurios yra skirtos atskiro regiono plėtrai (tame regione esantiems ūkio subjektams), atskiroms veiklos rūšims paremti (finansavimo/naudos gavėjai - atskiro sektoriaus ūkio subjektai) arba tam tikriems tikslams įgyvendinti (finansavimo gavėjai gali būti mažos ar vidutinės įmonės, naujos įmonės, tam tikrus projektus įgyvendinantys ūkio subjektai ir pan.). Šis kriterijus tenkinamas, kai vertinant paraiškas finansuoti projektus, tam tikrų ūkio subjektų paraiškos įvertinamos geriau ir dėl to gauna finansavimą (skirtingai nuo blogiau įvertintų), o institucijos, sprendamos dėl finansavimo skyrimo, naudojasi turima diskrecijos teise.

Pasirinkimo pagrindimas

Priemonės projektų finansavimo sąlygų apraše nustatoma: pagal priemonę remiama veikla, pareiškėjas ir kiti apribojimai, į kuriuos atsižvelgiama atrenkant ūkio subjektą valstybės projektų planavimo būdu.

4.	Ar finansavimas gali iškraipyti konkurenciją ir veikti prekybą tarp ES šalių?	☒ Taip	☐ Ne
----	--	--	-----------------------------

Poveikis konkurencijai ir prekybai tarp ES šalių. Siekiant įvertinti, ar suteiktas finansavimas daro poveikį konkurencijai ir prekybai tarp ES šalių, būtina nustatyti finansavimo gavėjo teikiamų paslaugų ar gaminamų prekių rinką, žinoti, ar tokioje rinkoje Europos Sąjungoje vyksta prekyba tarp valstybių narių. Pats faktas, kad ūkio subjekto konkurencinė padėtis, palyginti su kitais konkuruojančiais ūkio subjektais, pagerėja jam gavus ekonominės naudos, kurios jis nebūtų gavęs įprastomis verslo sąlygomis, rodo, kad konkurencija gali būti iškreipta. Jei finansavimas yra teikiamas vietinio pobūdžio veiklai paremti (pavyzdžiui, kirpyklai, kurios klientai yra tik miestelio gyventojai), šis finansavimas paprastai neveikia prekybos tarp šalių. Tačiau būtina žinoti, kad finansavimas ūkio subjektui gali veikti prekybą tarp šalių ir tais atvejais, kai konkretus ūkio subjektas neeksportuoja savo teikiamų paslaugų ar gaminamų prekių. Gali pakakti fakto, jog nagrinėjamomis paslaugomis ar prekėmis apskritai prekiaujama su ES šalimis.

Pasirinkimo pagrindimas

Įgyvendinant kogeneracijos projektus, ypač tai pasakytina apie elektros gamybą ir pardavimą, kuomet elektros energija perkama per biržą, gavę subsidiją pareiškėjas, gali turėti konkurencinį pranašumą prieš kitus biržos dalyvius, taip pat ES šalių elektros gamintojus, nes suteikus negrąžinamąją subsidiją, gaminama elektros savikaina dėl mažesnių sąnaudų gali būti mažesnė. O šilumos energijos gamyba, tiekimas galutiniais vartotojams pasižymi lokalumu, kur apsiribojama Lietuvos rinka, todėl konkurencinis pranašumas gali atsirasti tik su Lietuvoje veikiančiais šilumos gamybos ūkio subjektais.

II. Išvados dėl valstybės pagalbos (ne)buvimo

Pažymimas vienas langelis. Pagrįstais atvejais, kai neįmanoma ar netikslinga rengti atskirų projektų finansavimo aprašų skirtingomis sąlygomis, gali būti pažymėtas ne vienas langelis. Tokiu atveju pastabose paaiškinama, kokioms sąlygoms esant ir (ar) kuriai daliai veiklų taikomi valstybės pagalbos / ne valstybės pagalbos reikalavimai.

☐ Pagal priemonę/projektui nebus/nėra teikiama valstybės pagalba (žymima, jei į nors vieną I dalies klausimą

atsakyta neigiamai. Patikros lapo III dalis „Teiktinos valstybės pagalbos rūšies priskyrimas“ nepildoma.

☐ Pagal priemonę/projektą remtinės veiklos nebus laikomos valstybės pagalba, tačiau ja gali tapti (žymima, jei į nors vieną I dalies klausimą atsakyta neigiamai, tačiau pastabose nurodyta, kad tam tikrus aspektus reikia nuolat stebėti dėl rizikos finansavimui tapti valstybės pagalba). Pagrindžiant pasirinkimą nurodomi tolimesni veiksmai ir priemonės. Patikros lapo III dalis „Teiktinos valstybės pagalbos rūšies priskyrimas nepildoma.

☒ Pagal priemonę/projektui bus/yra teikiama valstybės pagalba (žymima, jei į visus I dalies klausimus atsakyta teigiamai).

Pasirinkimo pagrindimas

Teikiama valstybės pagalba, nes į visus patikros lapo klausimus atsakyta teigiamai.

III. Teiktinos valstybės pagalbos rūšies priskyrimas (jei taikoma, pildoma tik vertinant priemonę, bet ne projektą)

☐ Pagal priemonę valstybės pagalba bus teikiama pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą³.

☒ Pagal priemonę valstybės pagalba bus teikiama pagal Europos Komisijos sprendimu patvirtintą valstybės pagalbos schemą / individualią valstybės pagalbą, kurią reikia pradėti derinti su Europos Komisija.

☐ Pagal priemonę valstybės pagalba bus teikiama pagal Europos Komisijos sprendimu patvirtintą valstybės pagalbos schemą / individualią valstybės pagalbą, kuri jau suderinta su Europos Komisija.

☐ Pagal priemonę bus teikiama *de minimis* pagalba, remiantis 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai.

Pasirinkimo pagrindimas

Projektas reikalauja didelių finansinių investicijų, todėl jiems neįmanoma taikyti Bendrojo bendrosios išimties reglamento nuostatų.

Vadovaujantis 2014–2020 m. Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairėmis, patvirtintomis Europos komisijos komunikatu 2014/C 200/01 (OL 2014 C 200, p. 1), individualios pagalbos išankstinis pranešimas Europos komisijai pateiktas 2015-04-13, pranešimas individualiai pagalbai suderinti Europos Komisijai pateiktas 2016-07-21, valstybės pagalba suderinta Europos Komisijos 2016 m. rugsėjo 19 d. sprendimu Nr. C(2016) 5943 dėl valstybės pagalbos Nr. SA 41539 (2016/n) – lietuva. Investicinė pagalba didelio efektyvumo kogeneracijai Vilniuje, UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė.

(vertintojo pareigos, vardas, pavardė)

(parašas)

Patikros peržiūra:

☐ Vertintojo išvadai pritarti

³ 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, OL, L 187, p. 1)

☐ Vertintojo išvadai nepritarti

Pastabos:

(tikrintojo pareigos, vardas, pavardė)

(parašas)

(data)